

24/6

LA CAMPANA DE GRACIA

Any LXIV - Batallada 5538

Preu: 20 cèntims

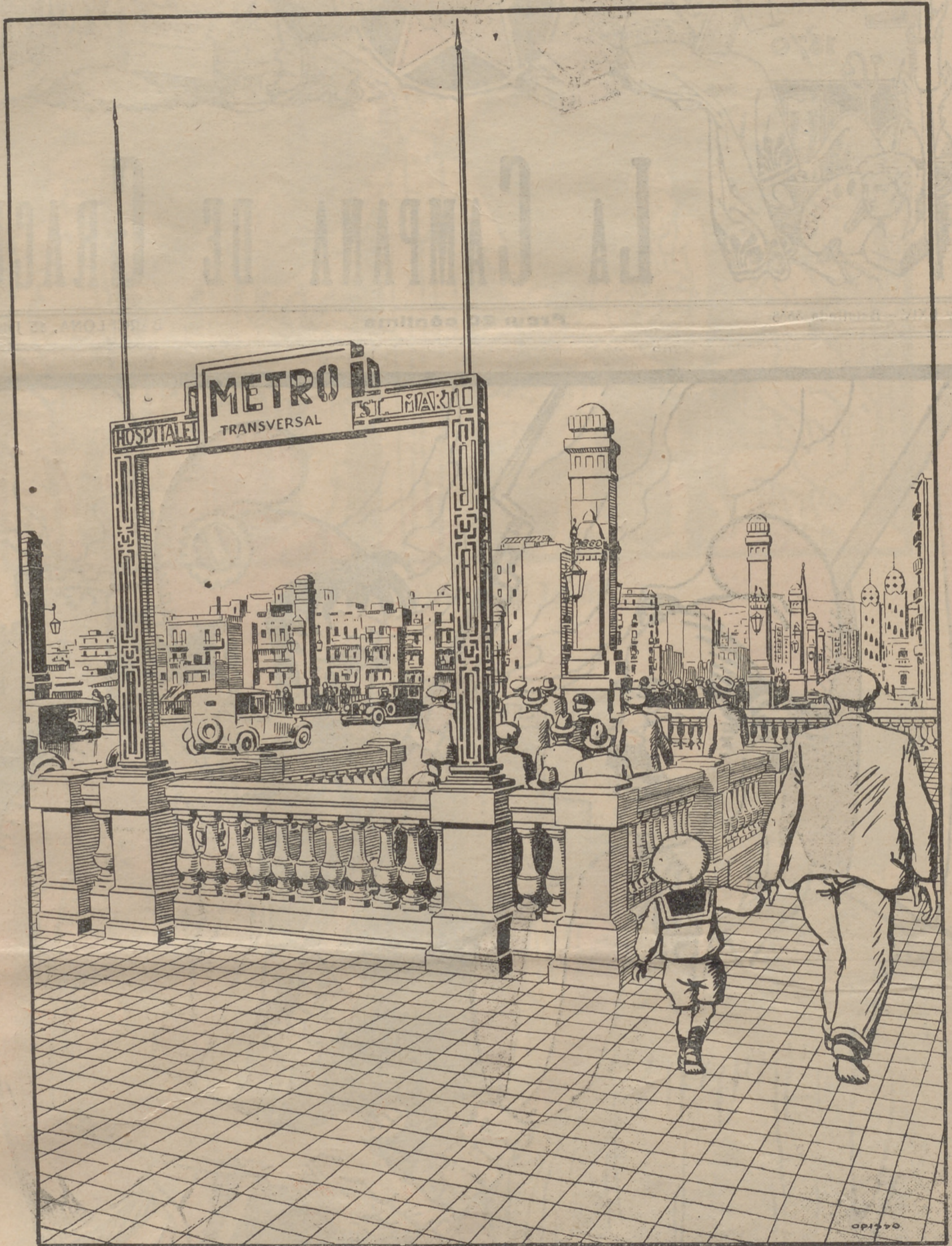
BARCELONA, 15 Juliol 1933

El francès:—A vosaltres us costa més consolidar la República perquè tot es va acabar amb visques, i nosaltres no tenim cap perill perquè es va començar amb moris.

F. C. Metropolità de Barcelona, S. A.

(TRANSVERSAL)

JA ESTA INAUGURADA L'ESTACIÓ DE MARINA

Escala mecànica

De PLAÇA ESPANYA a la MONUMENTAL, 20 cèntims
De BORDETA (Hospitalet) a MARINA (Sant Martí) quinze minuts

RAPIDESA :- COMODITAT :- ECONOMIA :- **METRO TRANSVERSAL**

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Redacció i Administració: Ronda Universitat, 25, entl. Telèfon 22122

Una lliçó que no aprofita la República

ELS "frères" del pitet en el col·legi de França on jo anava en aquell any dels Inventaris, quan el govern Combes es disposava a aplicar amb tota energia la Llei de Separació de l'Església i de l'Estat amb la consegüent incautació dels béns de la clergia, ens recomanaren d'abstenir-nos d'anar a la parada militar del 14 de juliol. Per a nosaltres, infants, que tant ens plavia veure la desfílada dels colonials llampanats, de la cavalleria i dels "sapeurs-pompier" era un cop massa fort. La data del 14 de juliol ens quedava precisament més gravada per aquestes revistes militars, que no pas pel text de la Història de França on tota la Revolució Francesa ens era ensenyada amb unes poques pàgines contenint unes quantes dates i uns quants noms que es presentaven odiosos. No cal dir que aquells noms eren els dels homes de la Revolució.

Però en resum, què és la presa de la Bastilla?—s'atreví a preguntar un alumne—. I el professor respongué: —Un mite, simplement un mite. Imagineu-vos que per a prendre aquella fortalesa hi hagué un centenar de morts i només hi havien set presos.

Heus ací una forma ben sabotejadora i molt clerical de presentar un fet del més alt valor històric que s'ha registrat, car aquesta presa de la Bastilla no era més que la primera explosió del poble francès que es distanciava dels seus reis; la fortalesa mirada com un emblema d'opressió, no era per al poble de París altra cosa que la Torre de Londres per als revolucionaris anglesos, el castell de Sant Pere i Sant Pau a Petrograd per als bolxevics, com ho fou la Ciutadella per als nostres avis en el naixement del liberalisme a Espanya, i com ho ha estat el pesombre del castell de Montjuïc fins fa pocs anys encara.

La seva destrucció era per al poble de París que se separava de la reialesa en proclamar-se Comuna independent, una declaració de llibertat i un senyal d'emancipació.

Fou en el 14 de juliol de 1789 que es va encendre la torxa de la Gran Revolució la qual havia de cremar a França durant 10 anys de lluita per a estendre finalment els seus immortals principis de Llibertat, Igualtat i Fraternitat a través de tots els pobles als quals proclamava els Drets de l'Home.

Certament, la presa de la Bastilla com a fet d'armes seria pueril si hom s'atengués a les víctimes caigudes per a treure'n set homes que no eren ni filòsofs, ni escriptors, ni del poble, ni coneixien cap dels problemes que en aquells moments turmentaven els cervells de la nova França que s'nicia. Però és que els reclosos a la Bastilla, als ulls dels seus deslliuradors, no eren homes: eren idees.

La Revolució Francesa, malgrat totes les escenes sinistres amb què se l'ha volguda rodejar, dels homes embriacs de sang com s'ha volgut presentar els seus capdavanters, i de les contínues lluites fratricides dels sectors republicans moderats, girondins o jacobins, ha estat plena de pàgines sublimes i d'un gran valor humà.

Voler formar una consciència nova, un esperit nou, heus ací la finalitat que perseguia el poble. Pena de mort al lladre! fou durant un quant temps la recta justícia que inspirà l'esperit revolucionari. Molts avui trobarien de mal gust aplicar les severes sancions d'aquells genuïns revolucionaris; i no obstant, cal recordar que precisament en la nit del 14 de juliol foren executats tots els malfactors coneguts del poble, i que entre ells fou penjat a Montmartre un infeliç lladregot d'aviram sorprès en flagrant delictes, com escarment. I en efecte així ho feren, com assaltaren presons, cases de prostíbul i llocs de gent sospitosa per a la vida de la qual es mostraren inexorables els revolucionaris parisencs.

Per això quan veiem l'espectacle que ofereix la República a Espanya deixant campar a les bones tots els malfactors, tots els detriectus morals que van sortint a la superfície i que actuen tan esplèndidament a compte dels monàrquics que utilitzen tots els mitjans per a desacreditar la República, valent-se de lladres, atracadors, assassins i terroristes, trobem, amb franquesa, que els revolucionaris del 1789, que immortalitza la data del 14 de juliol, eren uns republicans més conscients que no pas els d'avui que semblen jugar amb les fórmules del règim liberal que hem heretat de la Revolució Francesa.

Primera etapa de la reforma de l'esport alemany

Ha estat creada l'escola de l'esport defensiu

Ella forma els instructors de cultura física...

...I excel·lents oficials per a la Reichswehr!

Actualment existeixen a Alemanya disset escoles d'esport de defensa, en les quals figuren homes d'una edat variant entre els 16 als 35 anys. Una part principal d'aquesta «cultura física» l'ocupa la preparació militar... Aquestes escoles, diuen els qui les han creat, permetran a Alemanya conèixer un nou tipus d'home, disposat a tots els sacrificis i perfectament disciplinat per a la gran glòria d'Alemanya! Suposem que no calen comentaris...

INTENCIONS

Un periodista de la Revolució

Aquest és un jove més aviat alt que baix, més aviat prim que gras. Té un rostre simpàtic, un front ample i obert, una mirada intel·ligent. És advocat. Però això no té importància. Després, dos, tres anys després, la Revolució estarà plena d'avocats que donaran un to emfàtic i pedant a la Revolució i la desvirtuaran i l'afebliran fins a desviar-la vers el Directori i el Consulat. Aquest jove és inquiet, nirviós, i en parlar quequeja un xic.

Aquest jove és un excel·lent llatí i, com tants homes de la Revolució, un gran enamorat de Plutarc. Algunes vegades s'arriba al *Café del Carnás*, al moll de l'Escola, propietat dels Charpentier, sogres de Danton. Altres vegades visita a Danton a casa seva, en el pati del Comerç i sopa amb ell i Antonieta la seva dona. Cada matí, si fa bon temps, va al Luxemburg i passeja amb Lucila Duplessis Laridou, que és la seva promesa i serà la seva esposa: una dolça criatura de grans ulls blaus i cabells de color de mel.

Generalment, però, freqüenta el *Café de Foy al Palais Royal*; és un dels punts forts del *Café de Foy*, on té fama de discutidor i polemista.

L'atmosfera política de París és cada dia més densa, més alta. Encara no es parla de República, encara no és odiat el rei. El doctor Guillotín prepara la seva «màquina humanitària» a la qual després, quan funcioni, els parisencs anomenaran «La Lonison» i «la Vidua». Maximilià de Robespierre, que ha arribat fa poc d'Arras, viu amb la seva germana Carlota—encara no s'ha trobat amb els Duplay, que seran els grans amics de la seva vida—i és un desconegut. Algú, recordant a

Mirabeau, al qual per la seva oratòria magnífica anomenen «la torxa de la Provença», li diu en broma «la candela d'Arras».

Joan Pau Marat comença la seva tragèdia de persecucions i odis que culminarà amb el punyal d'una noia de Caen, Carlota Corday.

Aquest jove escriu, mentre, *La France Libre*, obra que cap editor li accepta. Aquest jove es diu Camil Desmoulins i el seu nom va unit a aquesta data gloriosa. I al *Palais Royal*, que ha estat famós no per les seves prostitutes, no pels seus agiotistes, no pels seus cafès, no pels seus bordells i cases de joc, sinó per Camil Desmoulins. Més que el *Palais Royal* de Sebastià Mercier i de Rétif de la Bretonne, ha quedat el *Palais Royal* de Camil Desmoulins.

12 de juliol. És diumenge. Se sap a París que el rei ha destituït el ministre Nècker, pare de la senyora de d'Ataël Neixen les primeres malediccions, els primers blasmes, contra Versalles, palau dels reis. Hi ha una febre alta en el poble de París. Un vent d'insurgència redressa els esclaus, els humiliats i ofesos.

Els jardins i les galeries del *Palais Royal* són plens de gent que comenta la política del dia. Hom sap que als afores de París, que no massa als afores, el baró de Besenval i el príncep de Lambese acampen amb un gran contingent de tropes del Reial Alemany. Per què això? Per què aquest luxe de forces coincidint amb la destitució del ministre Nècker, al qual hom anomena «el Pare del Poble»? Contra qui aquest luxe de forces?

Camil Desmoulins, el diputat de

Guisa als Estats Generals, l'advocat sense plets, el futur gran periodista, surt del *Café de doy*, puja dalt d'una taula i arenga la multitud. La destitució de Nècker anuncia un sant Bartomeu de patriotes. A les armes! Cal que el poble s'armi! Cal que tots els patriotes es coneixin.

I arrencant una fulla d'un arbre se la posà al capell, com una cocarda. La multitud l'imità. Verd de la fulla de l'arbre. Verd de la cocarda nova. Verd. Color d'esperança. Color de demà.

De la botiga de figures de sera que Curtius té al carer de Sant Honorat la multitud en treu els retrats de Nècker i del duc d'Orleans, de l'abandarat duc d'Orleans que després, com ara han fet tants altres, es disfressà de republicà i es feu dir Felip Igualtat—el poble s'enganya sovint i sovint pren gat per llebre—i els passeja en triomf per París. La paraula càlida de Camil Desmoulins ha encès la foguera que ja no s'apagarà. El tretze, dilluns, són assaltades les armeries i els Invàlids. El catorze, el poble assalta i pren la Bastilla.

Després, una pausa. La foguera, però, segueix cremant. Voleu cobrir-la de cendra: la cendra del legalisme, de la juridicitat, de la política de draps calents. Hi ha qui creu que la Revolució ha acabat, que ja està tot fet. Són a l'ordre del dia Mirabeau, Lafayette, Bailly, Barnave, els Lamatte. Són ells qui diuen que no hi han homes, és a dir: que, fora d'ells, ja no hi han homes.

I són ells que ocupen els llocs, tots els llocs. Ja estan contents, ja estan satisfets, ja no cal anar més enllà.

Però en l'ombra — no massa en l'ombra, però,—queden Brissot, Verguian, Robespierre, Marat, Danton, Desmoulins. Desmoulins que escriu el *discurs de la Lanterne aux parisiens*, que fundà el setmanari *Révolutions de France et de Brabant*, que escriurà després les pàgines magnífiques de *Le vieux cordelier*.

Mort Mirabeau, queden els Bailly, els La Fayette, els Barnave, els Lamatte, amics de perdre el temps en fórmules absurdes de legalime i juridicitat mal entesos, que creuen que tot és fet quan gairebé res no és fet encara.

No saben que la Revolució no és una fira de vanitats, no saben que una Revolució no pot deturar-se. I damunt d'ells passa l'escombra de la Història per a posar en son lloc homes que, com Danton i Desmoulins, després d'haver donat a la Revolució totes les seves forces, totes les seves inquietuds, tot el seu fervor, quan ja no els queda res més, li donaran la vida.

LLUIS CAPDEVILA.

Camil Desmoulins amb la seva esposa Lucila i el seu fill Horaci.

(Museu de Troyes.)

La Bastilla, presó aristocràtica

Són molts els qui encara no s'expliquen satisfactòriament per quins set sous el poble de París, tal dia com el 14 de juliol de 1789, se les va emprendre contra la Bastilla, que era una presó d'aristòcrates, en lloc d'esbravar-se amb el «Chatelet» o un altre qualsevol dels ergàstuls reservats als peïgats orfes de títols nobiliaris. Els que així argumenten pertanyen generalment als miops voluntaris que s'obstinen, d'una banda, a tancar els ulls als imponderables que tan sovint intervenen en la Història, i de l'altra s'entesten a considerar el poble egoista i interessat, quan tot just no hi ha cap força humana més generosa que el poble.

La presa de la Bastilla, escamesa follia i temerària, mancada de tot control i preparació, sense caps visibles ni dirigents experimentats; rinada acèfala i com a tal terrible, va tenir més d'erupció volcànica que de mobilització civil. Ningú no sap encara de qui va sortir la iniciativa. Però tothom sap que el poble de París va escriure, amb la presa de la vetusta presó de l'Estat, la sentència de mort de la tirania.

Prop de quatre anys va romandre encara damunt les feixugues espatlles, la dura testa incomprensiva del pobre Lluís XVI. Dels quatre, ben bé tres va conservar, vacil·lants, els atributs de la reialesa. Per bé que de dia en dia s'anessin descomponent com un cos corrupte. De fet, la reialesa absoluta, el despotisme coronat, varen deixar d'existir bon punt les infamants muralles varen ésser enderrocades; bon punt les altes torres emmarletades varen deixar d'ésser una amenaça de mort per al «faubourg» Sant Antoni—el de Santerre—i per a les idees noves que brotaren a l'arbre de la llibertat.

Si examinem, amb tota cura, el procés de la Revolució francesa, de la Gran Revolució per antonomàsia, no ens costarà gaire descobrir en els seus començos i preliminars una acció perseverant i decisiva dels filòsofs, dels economistes i dels nobles. La Revolució francesa, al carrer, va fer-la el poble, com és el poble que fa, arreu del món, totes les revolucions del carrer. Però l'esperit, l'essència, la vibració d'eternitat que la caracteritzen, varen donar-li homes de calça curta, mitges de seda i perruca arrissada. L'absolutisme, tripartit, conubi de la Corona, de l'Església i dels Privilegis feudals, intangible sota el mal anomenat «Rei Sol», va clivellar-se força amb el baix epicureïsmes del seu nét Lluís XV, perforat alhora per les certeres sagetes de Voltaire i per l'humanitarisme, que hom conreava als salons com una rara planta d'es-

tufa. A la fina ironia de l'immortal escèptics, que igualment volucrava les coses divines que les humanes, va seguir el cop de maça de les doctrines de Rousseau. I homes de bona família com Condorcet i Diderot, nobles com D'Alembert i el marquès de Lafayette, formaven en primera línia, bon punt l'imponderable fou prou fort per a enderrocant fortalises més inexpugnables, encara, que la sinistra Bastilla llegendària.

La revoltant servitud que flagella va la immensa majoria dels francesos, mai no hauria estat destruïda pels mateixos que n'eren les víctimes, de no haver mitjançant els nobles la intervenció romàntica dels capdavanters de l'esperit. Les revoltes que tendeixen a fins estrictament materials, acostumen ésser ofegades en sang i devenen tan estèrils com luctuoses. És imprescindible que s'hi barregi l'esperit, és a dir, l'imponderable, si aquelles volen triomfar i imposar-se contra totes les previsions i totes les resistències.

La Bastilla era, materialment, inexpugnable. Però els que l'acomietien a pit descobert, sense adonar-se gaire del que feien i arriscaven, duïen sense saber-ho el més formidable ariet que pugui esberlar les muralles d'un fortí. Duïen fins els analfabets—l'abrivada espiritual de l'Enciclopèdia, obra, com sap tothom, d'aristòcrates, en el millor sentit del mot, comprenent-hi fins els que sense posseir les buides executòries de la naixença posseïen les del talent i l'abnegació.

El poble va enderrocar la Bastilla i no el Chatelet, per tal com aquest era una presó vulgar, que no podia provocar reaccions heroïques. En canvi, l'ergàstul que governava De Lannay tenia, ultra la seva significació intrínseca de lloc de captiveri, la de simbolitzar, amb pedres i llambordes, amb torres i marlets i ponts llevadissos, l'absurda omnipotència reial, la qual podia, amb un simple «bitllet», sense formació de causa i pel caprici d'una favorita, «colgar un homer per a tota la vida», sense esperança de veure mai més el sol...

El poble és generós i abnegat. I ell, que ha donat tantes vegades la sang endebades per lluites que només interessaven els tirans que les promovien, va traçar amb sang i amb foc la seva gesta del 14 de juliol de 1789, fent a miques un recinte fortificat, on mai no havia estat tancat cap fill del poble. I el poble va fer el que va fer, «per res», tal i com fa sempre les coses de màxima transcendència històrica. Els capitosts, els dirigents, són útils de vegades. Però materialistes gairebé sempre com són, en dies com el que tractem de commemorar, destorben. La massa popular, quan la mou un imponderable excels, sap acabar gestes magnífiques. Però quan manca espiritualitat, als moviments, esdevenen convulsions caòtiques que, aleshores, sí fan precisa l'experiència i l'autoritat dels capdavanters.

J. M. FRANCES

Assalt a la Bastilla

(Dibuix amb color de Duplessis-Bertaux)

HAN PASSAT 144 ANYS

El poble de París pren la Bastilla

14 de juliol de 1789 fou la data que marca el començament de la gloriosa Revolució francesa. El punt de partida del deslliurament d'un poble. El principi del fet cabdal de totes les històries que s'hagin pogut produir des que el món és món...

París, 1789. El poble es moria de fam. Hi havien, segons estadístiques de l'època, 143.000 captaires. Però la Cort es divertia. A Versalles, al Petit Trianon, Maria Antonieta i els seus nobles no la coneixien la fam. El luxe, els menjars, els vins... Res no mancava als privilegiats, mentre als barris pobres de París la gent, el poble, estava mancat del més necessari. Els pares no tenien asils en deixar-se caure morts de gana, i les lloses dels carrers feren de llits a molts d'aquells «misèrables», a molts d'aquells maleïts de la terra. Però la Cort es divertia...

A la Bastilla hi havien presos polítics. Però aquells presos no eren pobres. Eren gent rica que vivien allà com a casa seva, amb les mateixes comoditats de les seves llars amables, en les quals no mancava res. Els criats entraven i sortien de la Bastilla, el castellet sinistre, carregats amb safates curulles d'aliments escollits i vins generosos. I el poble, que moria de fam, callava... Però el vent d'insurgència anava fent-se cada vegada més amenaçador, més terrible. La desgràcia ajuntà pobres i menestrals. I un bon dia, el 14 de juliol de 1789, oh sorpresa! els arbres del Palais Royal aparegueren despullats de fulles, tal-

Antonieta Charpentier, primera esposa de Danton.

(Pintura de Lluís David.)

ment com si una rauxa hivernenca hi hagués passat. No era l'hivern, però! Era que Camil Desmoulins, el cabdill de la Revolució, havia ordenat que el poble es fes cocardes per als seus barrets amb les fulles verdes, que llavors era el color de l'esperança en un avenir millor...

Havia esdevingut allò inevitable: la

Maria Madelene Cansus

La mare de Danton

(Pintura de Laneuville. Museu de Troyes.)

revolta contra la fam, contra l'escarni, contra el luxe insolent de la Cort, contra la humiliació. París era l'aristocràcia. El burgès i l'obrer no comptaven, i la fam no té aturador... Mentre el poble demanava pa, l'aristocràcia reia...

12 de juliol de 1789. Preludi de la revolta. Era diumenge, i la multitud s'aplegà al Palais Royal. Entre onze i dotze del matí es rebé la notícia que Nécker, ministre amic dels pobres, havia estat destituït i exiliat a Brusel·les. La indignació s'esbrava. I del cafè de Foy en sortí un home jove, el qual, pujat damunt d'una taula i amb una pistola a la mà i una espasa a l'altra, cridà: «A les armes!» Arrencà una fulla d'un arbre i la convertí en una cocarda. Immediatament, els arbres quedaren nus de fulles... Era, aquell home, Camil Desmoulins.

El poble, que estava desarmat, s'apodera, als Invàlids, de trenta mil fusells i quaranta canons. Amb aquest armament, el poble de París pren la Bastilla, considerada inexpugnable pels tècnics guerrers de l'època...

Per què el poble anà a la Bastilla? Qui va donar l'ordre? Mai no s'ha sa-

but. Potser perquè recordava aquells nobles que hi estaven tancats, els quals anaven tan ben alimentats, mentre ells, els pobres, passaven gana? Aneu a saber! Però el cas és que la Bastilla, l'alterós castellet que només servia de presó, caigué a mans del poble, assenyalant les rutes de la Revolució... que comença per engolir-se De Launay, governador del castell, la testa del qual fou passejada coronant una pica.

Experiències? Moltíssimes. Les més remarcables, que un poble, quan té gana, no té aturador. I després, que qui s'oposa a la seva sobirania, fatalment ha de sucumbir. Tot molt a tenir en compte pels governants d'avui...

J. ROIG GUIVERNAU

La gesta heroica

El germà Lluís Capdevila—germà com ho són tots els meus amics, com ho són tots els homes de bona voluntat,—em demana un article per a aquest número de LA CAMPANA DE GRÀCIA, que ell dedica al 14 de juliol.

A pesar que no em vaga gens, que tinc molta feina, jo no puc ni em sé negar al prec d'aquest gran enamorat de la Revolució Francesa que és Lluís Capdevila. I escric, si no l'article que ell volia i que a mí m'hauria plagut fer, aquests mots.

La gesta del catorze de juliol de 1789, inici de la Revolució, és una gesta heroica per tal com en ella intervingué únicament el poble. Fou un impuls ple de generositat. No es recordaven que tenien fam, que anaven mal vestits, que patien misèria. No: els parisencs de 1789, en un impuls generós, impremeditat, es recordaren que en el barri de Sant Antoni hi havien les parets negres de la Bastilla; i que calia enderrocar aquelles parets perquè rera d'elles hi havia més homes que vivien, (si d'allò se'n podia dir viure) sense llum de sol, sense aire lliure, sense l'amor de la mare, de l'esposa i del fill. I oblidà el sofriment propi per a pensar únicament en el sofriment aliè.

Heus ací perquè és heroica la gesta dels parisencs de 1789: perquè és generosa. I heus ací perquè té resplendor d'eternitat.

VENTURA GASSOL.

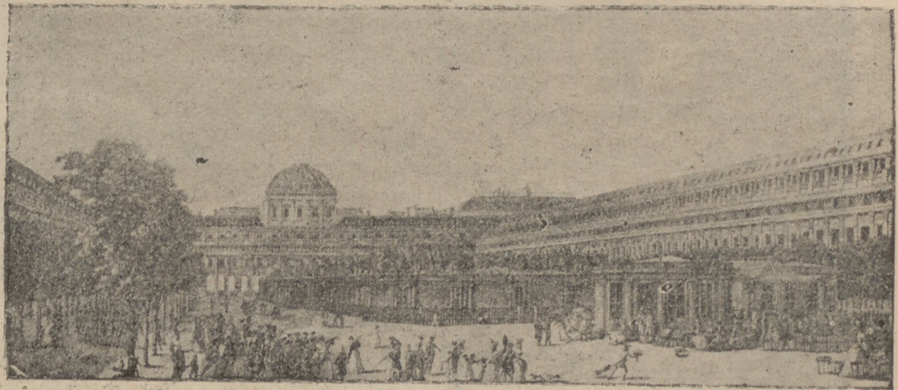
14 DE JULIOL DE 1879

La destrucció de la Bastilla

Els dies 12 i 13 de juliol es parlava molt entre el poble de la tènica fortaleza. Els revolucionaris cercaven armes, car sabien que a l'oest de París, al Camp de Març, la Cort tenia 30,000 homes armats, i a l'est la reacció confiava en les torres de la Bastilla, plenes de canons, que apuntaven sinistrament sobre el Faubourg Saint Antoine.

El 14, de bon matí, la insurrecció es dirigia cap a la Bastilla, la presó que sobresortia d'entre les cases del barri de Sant Antoni, on morien els homes, presoners d'Estat. L'instint revolucionari del poble de París, el portà a la destrucció d'aquella casa de martiri, gairebé en contra de la voluntat del Comitè Permanent de l'Hotel de Ville, que de totes maneres volia vetllar per l'ordre. Aquest Comitè, va enviar nombroses comissions a parlamentar amb De Launey, el Comandant director de la Bastilla, perquè es rendís junt amb les seves forces, 114 homes armats, amb què comptava la defensa de la Bastilla.

El monàrquic i assassí De Launey, feu col·locar els canons en direcció a l'Hotel de Ville, amb intenció d'ame-trallar el poble que baixava de la rue de Rivoli. El Comitè Permanent de l'Hotel de Ville, continuava enviant notes i parlamentaris. Una Comissió presidida per Ethis de Corny, volia a darrera hora del matí salvar encara la Bastilla de l'atac furiós del poble. Fou a la una de la tarda, després d'haver disparat els guardians de la Bastilla alguns fusells sobre el poble, que aquest amb l'eloqüència de les armes, l'únic llenguatge que es pot parlar en moments de revolució, inicià la crema i assalt de l'odiada presó. Abans, però, el poble assaltà el Palau dels Invàlids, emportant-se tots els canons i fusells. Dues-centes mil persones es llançaren al carrer, gairebé totes armades. Hi havia qui portava un fusell, altres un martell, molts amenaçaven amb una torxa i els menys afortunats atacaven amb

Vista general del Palais Royal.

(Gravat anònim de l'època. Col·lecció Lluís Capdevila.)

bastons de totes llargàries i com més gruixuts millor.

L'assalt a la Bastilla va produir algunes baixes entre el poble: 98 morts, 13 inutilitzats, 60 ferits, ço que prova que els esbirros que la guardaven atacaren el poble ferotjament, però a De Launey, tot hi portant-lo presoner cap a l'Hotel de Ville, no pogué evitar-se que el poble justament indignat li tallés el cap.

París va donar al món la prova del seu heroïsmes. Va explicar amb fets que avui consten en la història com els fets més gloriosos de la humanitat, que en els moments de la lluita, no poden admetre's concommitàncies amb l'adversari. Qualsevol parlament, aquest ho interpreta com una debilitat i es fa fort i ataca.

Si el poble de París hagués escoltat el Comitè Revolucionari de l'Hotel de Ville, amb tota seguretat que la Bastilla hagués simplement canviat d'amo. Els revolucionaris de París no escoltaren les veus porugues que sortien de l'Hotel de Ville i es llançà amb fúria a la destrucció del major símbol del despotisme.

La burgesia, que estava unida amb el poble treballador, va començar a sentir por del revolucionarisme dels seus aliats treballadors i tot seguit pensà a

formar la guàrdia nacional. Sense l'acció del poble, ni la guàrdia nacional haguessin format, puix que haguessin aprofitat els cossos armats de l'antic règim.

Junts, burgesia i treballadors, aconseguiren destruir les forces de la reacció. Separats, la reacció hagués estat la vencedora. Això vol dir que en qualsevol país i en totes les èpoques, per abatre totalment les forces que representen el passat, cal anar units, encara que sigui momentàniament, la burgesia d'esquerra i el proletariat.

Així ens ho diu Proudhon, en el moment de la Revolució de 1848, que ell portà el seu esforç a la defensa de la Segona República francesa.

També ens ho diu Pere Kropotkin, precisament parlant de la Revolució Francesa, quan afirma que abans d'anar més endavant, cal afermar les conquestes fetes, puix que altrament és la reacció que avança.

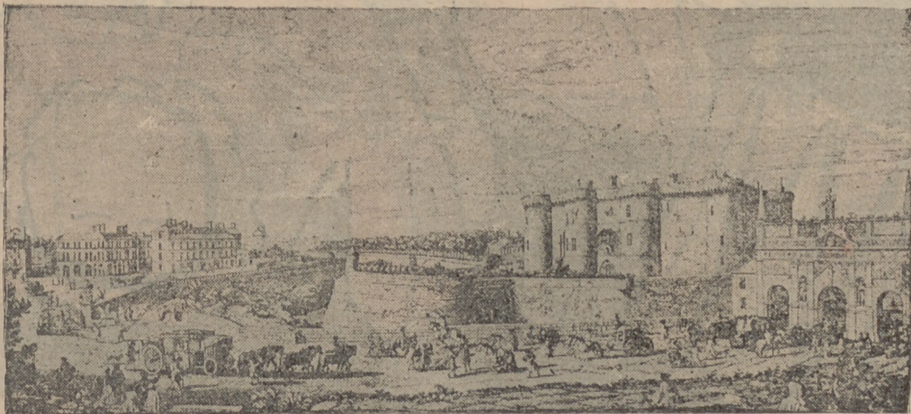
Alexandre Schapiro, un anarquista rus, predica que no cal precipitar-se en el camí de la Revolució. El més petit entrebanc, reforça l'adversari. Cal apuntar bé i no malgastar les municions.

Lluís Fabbri, un altre anarquista italià, afirma que una República burgesa, encara que no ens doni plena satisfacció pel fet d'ésser un règim de classe, contrària als anarquistes, cal anar en compte en atacar-la. Atacant-la sense solta ni volta, es fa sempre el joc als nostres pitjors enemics, que són sempre els mateixos enemics de la República.

Primer cal realitzar l'acció en un compacte front únic. Cal destruir totes les Bastilles, aprofitant la lliçó dels revolucionaris de París.

Pensem obrers de Catalunya, germans de tot Espanya, que encara no hem cremat cap Bastilla al nostre país. Tenim un 14 d'abril sense color, fred. Cal fer el 14 de juliol, cal que sapiguem defensar-nos.

Hem de cremar la nostra Bastilla!
PERE FOIX.

La Bastilla i la Porta de Sant Antoni

(Col·lecció Lluís Capdevila.)

14

París
escrit el no
14 d
mes a cost
el pole est
del post
Am

14 DE JULIOL

París. 14 de juliol de 1789. La data té una força magnífica: d'epopeia, de gesta heroica i gloriosa. La data escriu el nom de la França en el llibre de la Història.

14 de juliol de 1789. El poble assalta i pren la Bastilla, la presó odiosa que tanta sang i tantes llàgrimes va costat. El cap del Governador de Launay és passejat dalt d'una pica per tot París. Avís als amos d'ahir: el poble està cansat de botxins, el poble no vol més botxins. Perquè no s'enyori va a fer-li companyia el cap del botxí Flesselles. Avís als qui s'enriqueixen amb el treball i la suor dels pobres.

Amb aquesta gesta magnífica el poble de París actua per primera vegada en la Revolució, iniciada amb la convocatòria als Estats Generals. Després seguirà actuant el 6 d'octubre, anant a Versalles i arrancant-ne els reis; el vint-i-sis de juny, obligant a Lluís XVI a posar-se la gorra frígia; el 10 d'agost—data funesta per a la monarquia—assaltant el Palau de les Tulleries; el vint-i-un de gener, portant el rei a la guillotina...

Els parisencs de 1789, en assaltar la Bastilla no treballaven per a la història de França únicament: treballaven per a la Història de la Llibertat de tots els pobles. La foguera de la Revolució donà claror i escalfor a tot el món.

Es la gesta de tot un poble que es redreça. Es la gesta de tot un poble que diu als seus pobles germans:—No volgheu ésser més temps esclaus!

El record d'aquella gesta cria a través dels anys. I després del record, el present: misèria, mesquinesa del present que ens duu a la memòria uns versos de Jorge Manrique, plens d'amargor.

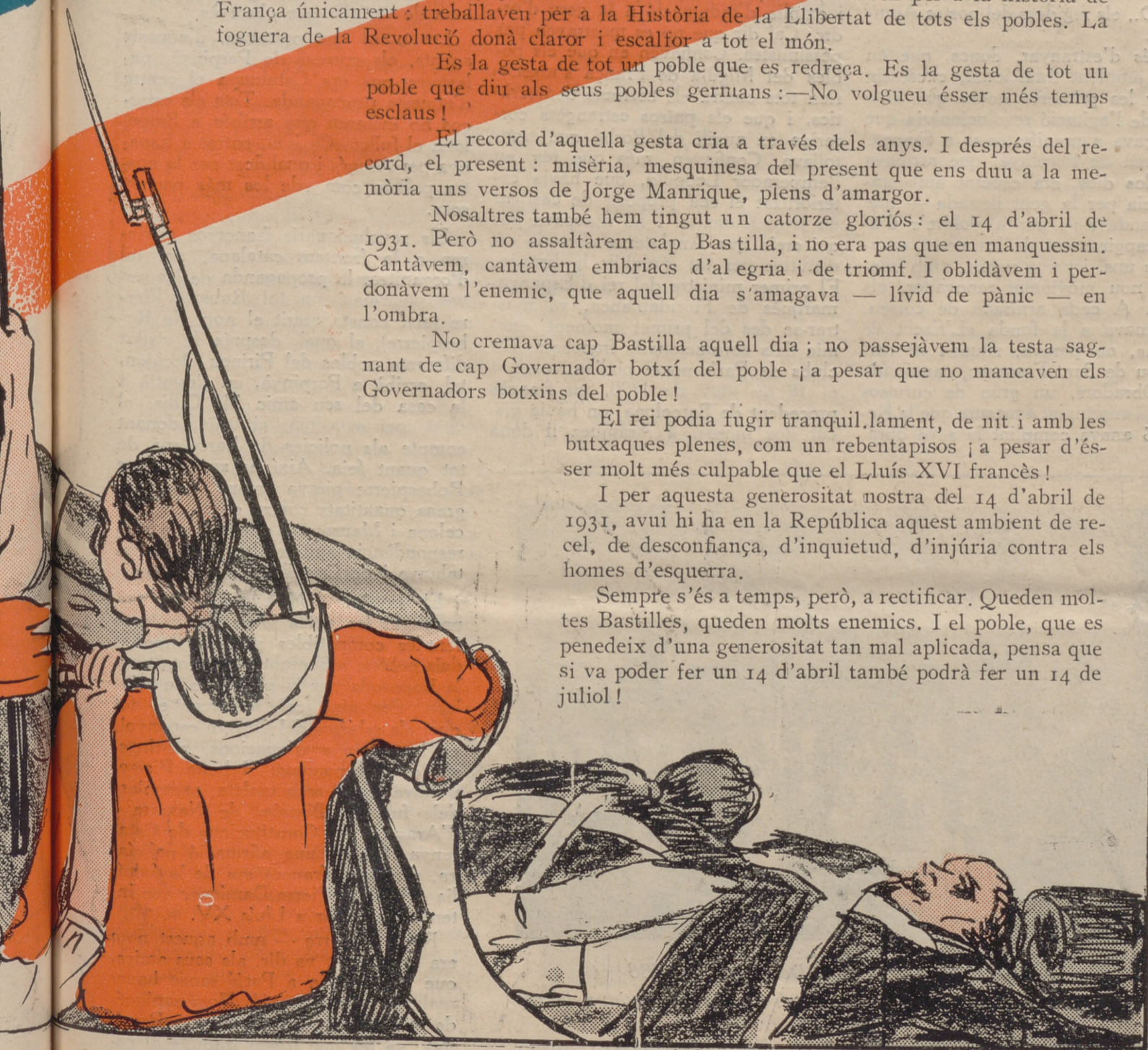
Nosaltres també hem tingut un catorze gloriós: el 14 d'abril de 1931. Però no assaltàrem cap Bastilla, i no era pas que en manquessin. Cantàvem, cantàvem embriacs d'allegria i de triomf. I oblidàvem i perdonàvem l'enemic, que aquell dia s'amagava — lívid de pànic — en l'ombra.

No cremava cap Bastilla aquell dia; no passejàvem la testa sagrant de cap Governador botxí del poble; a pesar que no mancaven els Governadors botxins del poble!

El rei podia fugir tranquil·lament, de nit i amb les butxaques plenes, com un rebentapisos; a pesar d'ésser molt més culpable que el Lluís XVI francès!

I per aquesta generositat nostra del 14 d'abril de 1931, avui hi ha en la República aquest ambient de recel, de desconfiança, d'inquietud, d'injúria contra els homes d'esquerra.

Sempre s'és a temps, però, a rectificar. Queden moltes Bastilles, queden molts enemics. I el poble, que es penedeix d'una generositat tan mal aplicada, pensa que si va poder fer un 14 d'abril també podrà fer un 14 de juliol!

La Revolució Francesa i Catalunya

Robespierre volia fer de Catalunya un estat cantonal

Barcelona, a darreries del segle XVIII, semblava una clausura. Estava sotmesa totalment al domini de l'Església. No hi havia carrer, plaça ni passeig sense temple o convent. Processons, combregars i altres manifestacions religioses recorrien els carrers a tothora. Les campanes no paraven de brandar. I res no es movia que el clergat no ho sapigués i ho consentís. Compartia amb el clergat el domini ciutadà la vella noblesa. El poble no era res ni era per a res considerat. Els càrrecs d'autoritat estaven a mans dels nobles i nobles eren, nomenats de R. O., els regidors del nostre Ajuntament.

No és d'estranyar, doncs, que en aquest ambient tradicional, causessin estupor les primeres noves que arribaren de l'agitació revolucionària que començava a manifestar-se a França. El correu de Perpinyà, que arribava cada dos dies, era esperat amb impaciència per la gent lletrada — que no abundava—, per a doldre's d'aquell capgirament de les coses seculares els uns, i per a seguir, amb interès el nou moviment renovador, els menys. A cada arribada de correu, es formava a la fonda «L'Escut de França», on parava, situada al carrer Nou de Sant Francesc, cantonada al d'Obradors, un grup de curiosos que anà engruixint a mesura que la Revolució anava complint la seva obra.

No cal dir que en totes les esglésies, convents i capelles de Barcelona es teren rogatives per tal que «la monarquia francesa sortís bé de la lluita amb els enemics de Déu».

Els liberals de llavors—el nombre del qual era ofegat per la gran massa ignorant i reaccionària—seguien amb passió els esdeveniments. Els neos, els observaven amb inquietud i fins amb pànic.

Començaren a arribar a Catalunya realistes francesos que fugien del perill. Eren molt ben rebuts, i el que contaven, feia esgarriar a les beates i omplia d'indignació a la gent d'ordre. Cal dir que no es mostraven pas pessimistes. Confiaven en què els pobles del Migdia de França s'aixecarien tots contra els corrents democràtics, i que els països estrangers correrien en auxili del Borbó que trontollava. Confiaven, més que res, en l'emperador Leopold, que havia exterioritzat el seu propòsit de castigar els revolucionaris. I no mancava pas qui creia que Anglaterra afavoria els disturbis per tal d'afeblir la França. El primer ministre del rei d'Espanya, marquès de Floridablanca, va mostrar-se des del primer moment, enemic dels revolucionaris francesos. Els clubs de París no el podien veure. I el 18 de juny de 1790, un francès procedent de Barcelona, on havia viscut dos mesos, a Aranjuez li donà

una punyalada, ferint-lo greument. L'agressor anà al patíbul sense declarar res. I a Madrid començaren a desconfiar de Barcelona, que creien porta fàcil per a l'entrada de les noves idees...

Es reberen, a Catalunya, ordres molt serioses per tal d'evitar que entressin a la nostra terra propagandistes revolucionaris, ni llibres ni papers escampadors de les seves doctrines. Un estol de policies invadí Barcelona i els llocs fronterencs, i s'enviaren agents secrets a Perpinyà, amb la missió d'informar al delegat de Barcelona de tot allò que observès.

Les notes que portaven, d'aquests agents, els correus de Perpinyà, palesaven que era Catalunya el centre d'aquesta propaganda. Tots els esforços no evitaren que arribés a Barcelona el fullet «Ça ira», entrat a Espanya per Aragó, i qualificat per la nostra policia com «de los más perversos».

Els revolucionaris francesos enviaren a la frontera catalana, per tal d'organitzar la propaganda de les noves doctrines, un tal Roberts Pierre (així consta escrit el nom de Robespierre), el qual, després de visitar diferents pobles del Pirineu Occidental, arribà a Perpinyà, on s'estatjà a la casa del seu amic M. Gillis, el qual, per sota mà, el traïa, donant compte als policies de Barcelona de tot quant feia. Així es sapigué que Robespierre girava sovint lletres de grans quantitats contra cases de Barcelona i Manresa, i que sostenia correspondència amb molta gent de Catalunya i de Castella.

El propòsit dels revolucionaris era propagar les seves idees renovadores fent-les compatibles amb la llibertat dels pobles, alliberant-los de tota tutela imposada per la política o la reialesa. Per això cal remarcar el fet que, els esbirros del Govern espanyol, en les seves averiguacions, esbrinés sin que el nomenat Roberts Pierre, portava, en la seva maleta, exemplars dels furs de Biscaia, de Navarra i d'Aragó, i les Constitucions de Catalunya. Segons una afirmació policíaca, dit agent francès era de la família del famós Pierre Damiens, que intentà assassinar a Lluís XV.

Roberts Pierre — amb aquest nom era conegut—, va dir, als seus amics, que no tornaria a París sense haver realitzat la seva missió. Hom sapigué, després, que tot just arribat a Perpinyà, va fer que fossin traduïts al ca-

Aldarulls al Pont Nou, el Desembre de 1788.

El poble obligant els nobles a descobrir-se davant l'estàtua del rei Enric IV.

(Bibl. National. Cabiner des Etampes.)

talà els Drets de l'Home, de la qual traducció s'encarregaren els catalans Verdier i Gispert.

Kobespierre, actiu i coneixedor del nostre esperit, va iniciar unes negociacions amb elements catalans addictes a la doctrina que neixia, per tal d'anar a un sistema cantonal, que desfé el predomini de les castes i de les religions. Per tal d'ajudar-lo en la seva propaganda, la Convenció envià a la frontera un agent anomenat M. Tabau, de Saint Etienne, ben proveït de diners i de llibres.

El Govern espanyol, alarmat per aquesta propaganda, que començava a guanyar prosèlits a Catalunya, i, sobretot, a Barcelona, va enviar tropes a la nostra terra, acordonant la frontera, per tal d'impedir l'entrada de persones perilloses. A més, manà que es fes un cens d'estrangers, decretant que tot aquell que vingués a Espanya o volgués exercir en ella qualsevol ofici o professió, havia de fer jurament de fidelitat a la fe catòlica, al rei i a les lleis espanyoles, renunciant a tot privilegi d'estrangeria i a tota dependència al seu país. «El que esto no hiciese, será declarado vago y peligroso», deia la nova llei. El cens assabentà que a Espanya hi vivien 13.332 francesos. A Barcelona, passaven de tres mil.

L'expectació, mentre a París es desenvolupava la gran epopeia, era gran a Barcelona. Malgrat la vigilància policíaca, arribaren a circular dos opuscles, titulats «Les crimes des Rois de France» i «Les crimes des Reines de France», que hom llegia d'amagat. El pas per Barcelona del diplomàtic francès M. de Bourgoing, que anava a Madrid a posar a ratlla a Carles IV; la caiguda i empresonament de Floridablanca i la pujada del comte d'Aranda; la iniciativa d'aquest de pactar amb altres països per tal d'atacar a França i salvar el Porbó; la caiguda d'aquest polític i l'encimbrament de Godoy; els propòsits bel·licosos d'aquest, que no dubtava a llençar la sang de l'exèrcit per tal de salvar un tron aliè; tot això era comentat amb passió pel nostre poble, a mesura que anava coneixent-se, fent que comencés a desvetllar-se la consciència del poble. Més tard, vingué la guerra amb França, declarada per la Convenció el dia 7 de març de 1793 i pel rei, a Aranjuez, el dia 23. L'entusiasme de la clericalia i de la noblesa catalanes va ésser gran. Per tal d'anorrear els odiats revolucionaris, bisbes i arquebisbes, nobles i hisendats, cossos eclesiàstics i civils, donaven diners i voluntaris. Barcelona va viure hores de molt moviment, ja que de la nostra ciutat sortí el cos d'exèrcit que havia d'invasió França, manat pel general Antoni Ricardos. La invasió va començar amb èxit, malgrat les defenses que tenien els francesos a Bellegarde, Collioure, Port-Vendres i la línia del Tech. Mort Ricardos el dia 13

de març de 1794, el succeí O'Reilly, el qual també morí abans d'arribar a Barcelona. Ocupà el seu lloc el comte de la Unió. Contrariant els desitjos de capellans i aristòcrates, es girà la truita i l'exèrcit defensor dels Borbons experimentà una sèrie de desfetes. El general Dugommier invadí Catalunya. El seu successor, Perignon, completà la desfeta borbònica, i l'exèrcit espanyol hagué de concentrar-se a Bascara, entre Figueres i Girona. La nostra ciutat es veié plena de combois de ferits, de columnes desorganitzades, de material destruït. La noblesa celebrà reunions per tal de recollir diners i reorganitzar l'exèrcit. El desencís féu impossible aquest propòsit. I, en canvi, començaren a exterioritzar-se els elements «blancs» de Barcelona, anomenats així en contraposició al títol de «negres», que hom començà a donar als clericals.

Figueres, fent honor al seu liberalisme, es lliurà sense cap resistència a l'exèrcit de la França revolucionària. El 8 d'abril de 1796, a Barcelona, es reuní el Consell de Guerra que degradà i exilà els oficials Torres, Allende, Ortuzar i Keating, acusats de negligència per dita rendició.

L'any 1795 seguia encara la lluita estèril. Barcelona ja se n'havia desentès i els «esquerrans» augmentaven en nombre. En saber-se la presa de Roses pels francesos, hi hagueren incidents a la nostra ciutat, entre servils i liberals. Per això, la pau de Basilea va ésser rebuda amb joia...

Els nobles francesos emigrats a Barcelona, s'entornaren molts d'ells quan la tempesta hagué passat. Altres, s'establiren a Aragó i Castella. Catalunya sentí el reflexe de la grandiosa epopeia francesa, com pocs pobles del món, i si bé aquest reflexe no fou prou per a lliurar-la de la dominació clerical, despertà la consciència ciutadana, i preparà aquell esclat popular del dia de Sant Jaume de l'any 1835, que palesà al món que la nostra ciutat dei-

xava d'ésser feude de l'Església i de la Corona.

Aquests són els benifets que la Revolució francesa va fer a Catalunya

A. R. D.

EL 14 DE JULIOL

La set de justícia s'alçava imponent; el poble engegava el cavall i la brida i alçava el puny clos amb angúnia furient per rompre la cara de la gran mentida.

Cares esllanguides de fam i dolor per l'odi enrogides de flams de quimera. El poble corria irat, sense por, i el foc abrandava la roja crinera.

Portaven a dintre tot un juliol que abrandava els ànims de cara a la lluita; la sang s'escorria xuclada pel sol, pel sol justicier que en sap fer rams de [fruita].

I alçaven la flama de la Llibertat que encara camina pel món i encara brilla i queia vençut i fet pols el passat i el poble era lliure davant la Bastilla.

Heròis que lluitareu ardits i valents perquè els drets de l'home fossin cosa viva, per la vostra gesta cantin tots els vents! que cap veu humana pugui ser captiva.

Que l'aire que un dia estenguéreu pel món bressoli les branques del futur ben plenes d'il·lusions que portin en el seu pregon les ànsies de rompre totes les cadenes.

Per què no ens el portes, també, juliol, un catorze esplèndid de sang i de roses que cremi amb ardències de foc i de sol tota aquesta escòria i aquest munt de noses?

Salut, França noble que alçares el braç per trencar la cara de la tirania! Ací encara els brètols ens barren el pas i hem de prendre exemple d'aquell teu gran [dia]

SALVADOR PERARNAU

Camil Desmuntins al Palais Royal.

(Dibuix d'Ary Scheffer. Vers 1830.)

Els cavallers de la llibertat

Present la representació popular, el terç estat, a l'Assemblea Nacional, començà sessió darrera sessió les deliberacions sobre la declaració dels drets de l'home i del ciutadà presentada per orador de Washington: el gran Lafayette, enamorat de la llibertat, animador de tota causa de justícia. Recollí les essències renovadores de la «Summa» democràtica de Rousseau, «El contracte social», i va adjuntar-hi el seu gran temperament revolucionari i en el preàmbul condensà el projecte amb aquests mots: «Per a estimar la llibertat cal conèixer-la; per a fruir-la cal guanyar-la».

El poble fet elector es considerava representat pels seus elegits, però sentia, també, la mateixa recança de Rousseau en apreciar la falta de la democràcia, en ésser aquesta imprecisa, imperfecta. La democràcia no és realitzable en un primer grau: cal l'encimbellament dels millors per mitjà del sufragi; cal interpretar el voler popular per llei de majories.

Aquells parisencs, resignats sempre, soferts i depauperats, acabaven de nomenar uns representants en ús d'un dret inherent a la naturalesa humana, negat fins llavors, conquerit per plena sobirania popular, per la voluntat d'uns homes que volien ésser ciutadans. Començà el coneixement de la llibertat i esdevingué l'estimació; un instint col·lectiu primari aconsellava defensar aquella conquesta amb braó i entusiasme, i montà un servei de defensa del poble pel poble.

El testament polític-social de Rousseau prengué plasmació de cosa viva, una democràcia incipient es manifestava a França i traspassà les fronteres desfent prejudicis i enderrocant privilegis. El fet constitucional es presentava com aurora prometedora d'una major llibertat, igualtat

i justícia, però l'esforç dels cavallers de la llibertat, els desarrapats i miserables «sans culotte» de París, hereus de Rousseau i precursors de la nova democràcia.

J. TOMAS I PIERA

Les bastilles que encara s'aguanien

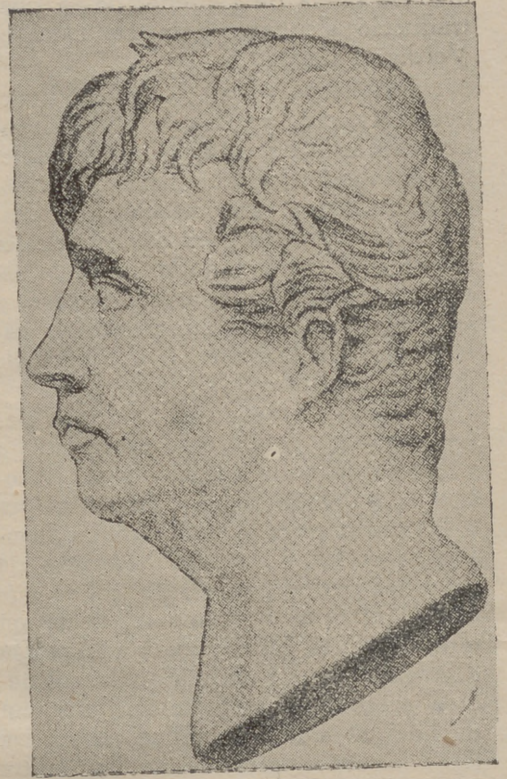
En recordà l'esforç gegantí del poble parisenc, quan vibrant de coratge es va llançar a la presa de la Bastilla i en va fer punt de partida d'una Revolució gloriosa, sentim la recança de no haver tingut a Catalunya la empremta i la fúria d'aquells descamisats que abatiren per sempre la maleïda presó.

Si de bon principi hom estava entusiasmat per la forma ordenada i pacífica amb que es va efectuar el canvi de règim i volíem presentar la nostra Revolució com un exemple digne d'admiració, avui, quan potser ja és massa tard, ens adonem del nostre candor i veiem que l'equivocació més lamentable dels republicans va ésser la de prescindir d'una Revolució efectiva.

Ens fa l'efecte que Espanya, com la Verge Maria dels catòlics, ha parit la República per obra de l'Esperit Sant, sense que se li obrissin les entranyes i pagués el seu tribut de sang, com el paguen totes les mares de tots els homes que no són Déu.

Es per això que totes les Bastilles han quedat dempeus i són fantasmes a l'horitzó de la República.

Es una Bastilla encara retadora, el militarisme secular que conserva rancis privilegis, i és un reducte al servei dels monàrquics, com s'ha demos-

Rouget de Lisle

que encara no havia escrit l'Himne de l'exèrcit del Rin, més conegut per la Marsellesa, però les notes del qual semblaven vibrar ja en els cors dels que iniciaven la Revolució.

(Medalló de David d'Anger s)

trat amb els fets del 10 d'agost de l'any passat. L'apariència de sotmissió a la República no és res més que una confessió d'impotència i de covardia davant del poble, puix si no fos això ja haurien plantat cara al règim.

Es una altra Bastilla d'apariència inexpugnable l'administració de Justícia, que continua en mans dels mateixos que sota la monarquia i la dictadura legalitzaven sense escrúpols tota mena de monstruositats.

Es també una Bastilla el poder clerical que es manté intacte i fomenta totes les propagandes antirepublicanes amb l'excusa de defensar la República que ningú no ataca. Aquesta Bastilla és, potser, la més resistent de totes, perquè està feta de fum: el fum de la ignorància i del fanatisme, contra el qual no hi valdrien les destrals, i les bales hi passarien sense deixar forat; només que la fúria d'una tramontana podria esventar-la sense deixar cap rastre.

Totes aqueixes Bastilles cal abatre-les com més aviat millor; és precís, es necessari, és indispensable que la feina oblidada el 14 d'abril cuiti a fer-la el poble si no ens volèm trobar un dia qualsevol amb que des d'aquestes velles fortalises es lliura una batalla contra la República que és com dir contra Catalunya i les seves llibertats.

ENRIC TUBAU

El poble de París assalta la Bastilla.

(Dibuix d'Ary Scheffer. Vers 1830.)

CARTES DE FORA

ALS NOSTRES AMICS FORANS

Us preguem que ens envieu nota de tots els atropellaments, de totes les injustícies, de totes les bretolades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essent cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat aterradora.

Les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA estaran obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà facciós, contra l'innoble cacic, llanceu la vostra veu acusadora i justiciera.

CASTELLGALI

Aquest poble és un dels tants que fins fa pocs dies tenia la sort d'ésser governat per homes posats per la gràcia de Déu. Això ha fet que fins ara no poguéssim dir amb veu prou alta que feia dons anys estéssim en règim republicà.

Però no cregueu, amics llegidors de la CAMPANA, que aquests homes posats per la «gràcia de Déu» obressin de la manera que els donés la gana: No, amics; de molt temps abans de proclamar-se la República, que la Bèstia negra i els seus lacais sabien que tenien un enemic, i aquest era un grup d'homes que si abans d'aquell gloriós 14 d'Abril només podien tenir voluntat, avui, gràcies a la formació d'un Centre Republicà Federal tenen la força necessària, no sols per a lluitar, sinó que per a vèncer tota la llopada que fins fa poc eren amos i senyors del poble.

Per donar un petit detall de la nostra lluita amb la genteta que fins ara ha manat, sols diré que des del 14 d'Abril de 1931 han tingut lloc al poble de Castellgalí 13 actes civils, o sigui 4 matrimonis, 5 bateigs i 4 enterraments. D'aquests darrers he de fer ressaltar per la seva magnitud i demostració de companyonia, el de l'amic Angel Vila, que es portà a terme el dia 7 del present, el qual fou presidit per les dignes autoritats En Pere Dabant i En Josep Prat, companys de la comissió gestora, i fou acomiadat l'acompanyament pel company Llorenç Grinyó.

SOLE

DE CASTELLTERSOL

L'article que escriguérem la setmana passada podem dir que féu el seu efecte, car veiérem fejecistes que en ensenyar-los-el s'enverinaven i posaven unes cares molt llargues; i si hem de dir la veritat precisament és el que ens proposem: fer pujar la mosca al nas a aquesta colla d'hipòcrites i caragirats que als ulls del poble passen per uns santets i tenen l'ànima més negra que una xemeneia.

A la Casa de la Vila, des que hi ha entrat la Comissió gestora amb majoria de l'Esquerra podem dir que s'hi

treballa de debò i a les sessions hi va un bon nombre de vilatans. El regidor Baixeras, de la Lliga, no sabent ja com treure's les mosques del damunt i davant les martellades fulminants del company Menéndez que el deixen aclaparar, ha optat per riure sempre amb la seva rialla de fatxenda i de lliguer consumat.

Li desitgem una bona sort, i que rigui molt ja que, com ell sap, per aïls benaventurats hi ha la glòria del cel.

RARET

TARADELL

Un Ajuntament model

Aquesta dissortada vila pateix un Ajuntament que es caracteritza per contrariar tot el legislat per la República; podem donar a la publicitat diversos fets demostratius del que acabem d'esmentar.

Sobre la porta d'entrada de Casa la Vila hi ha un Sagrat Cor de relleu amb l'oprobriós «regnaré». La sala on se celebren les sessions municipals és presidida per una descomunal estampa de la imatge jesuítica. Han procurat desorientar l'opinió pública, cercant terrenys on construir escoles, que els costa tant d'escollir com al cèlebre personatge de la falla, que no sabé trobar l'arbre on escanyar-se. Com inductors d'uns fets sense cap mena d'importància, han processat els regidors d'esquerra, i finalment i amb aquell caire d'hipòcrita adhesió al règim que saben prendre en eïss moments culminants de la vida, han tingut la gosadia de presentar per a la constitució de la junta local que ha de portar a la pràctica la Llei de Congregacions una terna amb els següents personatges: un fabricant local, un director de fàbrica i el cobrador de les quotes del *clero*, tots tres sense cap nen que assisteix-hi a les escoles municipals i molt coneguts per llurs idees absolutament contràries a les propugnades en l'esmentada llei. Cridem l'atenció de qui correspongui perquè no deixi prosperar la proposta del nostre alcalde, que és germà del vicari, que sense títol de cap mena regenta des de molts anys l'escola parroquial.

E. R. T.

ESPOIA

Tots els socis del Centre Republicà veiem amb satisfacció ço acordat per les autoritats municipals d'aquest poble: haver canviat la data de la festa major, que abans se celebrava els dies sis i set d'agost. Des d'aquest any la celebrarem sempre el primer dissabte de l'esmentat mes, per la senzillíssima raó de què l'endemà no és dia feiner i així la festa pot resultar més animada.

Els que critiquen aquest acord són els quatre cavernícoles que ens queden, principalment una dona, la M. r. M. c. n. que diu que Sant Salvador és un càstig terrible. No cal amoinar-se, però estem acostumats a que cada setmana ens treguin la llana del clatell per a poder evitar els càstigs d'aquesta mena.

A aquesta M. c. n. la veureu perdre el temps anant de casa en casa parlant mal de la República—si d'allò se'n pot dir parlar—i dels seus governants amb una malícia que esparvera. Jo crec que si això no li passa el millor dia li hauran de donar una injecció antiràbica per a evitar que les injúries contra la República acabin en mossegades contra els pacífics habitants d'aquest poblet.

Tot just aquest any que volia estrenar uns rosaris el dia de Sant Salvador! Però ja que no els podrà lluir, si vol jo li regalaré una medalla que pesa sis-cents quilos i la podrà portar al coll cada vegada que vagi a missa... que així potser no hi anirà tan sovint com ara.

G.

LLINAS DEL VALLES

L'Ajuntament d'ací, està efectuant l'arranjament de la riera «Fiola», construint-hi un mur de contenció per evitar la possibilitat que els aiguats causin nous estralls. Aquesta plausible millora que és digna de lloança, no sembla pas que al nostre volgut poble li desplagui. Més aviat creiem que pensa que potser ara ja té capacitat econòmica per endegar-ho tot, i és per això segurament que el ciutadà Alcalde es veu voltat de peticions que ignorem fins on podrà fer efectives, però que les complau sempre, amb aquell refinat misticisme republicà i elegant que deixa tan bon record als qui el visiten. Fins asseguruen que alguna de les peticions esmentades va encaminada a conseguir que els tapin algunes boques de claveguera. No cal dir en aquesta darrera amb l'entusiasme que hi sumem el nostre vot perquè sigui presa en consideració i es tapin definitivament. Aquesta iniciativa sí, que l'agraïm profundament i desitgem veure-la realitzada.

I posats que som a valorar les regles

d'higiene no serà per de més que fem constar la contrarietat que produeix a quants visitants i als qui en som veïns la permanència d'unes corts de tocinos que hi ha a l'entrada del poble i de les quals es desprèn una pudor que en algunes ocasions esdevé insuportable. No creiem que aquest acabat comerciant s'obstini en continuar aquesta abundosa cria en aquest lloc car el persistir-hi significaria per part d'ell una manca de patriotisme, i pels que ho consentissin, de dignitat.

BISTURI

Sr. Director de
«LA CAMPANA DE GRACIA»

Honorable senyor: Agrairé moltíssim es digni inserir en el setmanari de la seva digna direcció, el següent plany:

El dia 17 de juny proppassat «La Campana de Gràcia» publicà la meua darrera («Estampa del Vallès oriental») sota l'epígraf d'«Hores d'inquietud». Perdoni que em vegi en la necessitat de recordar-li ço que acabo d'esmentar pel motiu d'haver estat agafat en el darrer número d'aquest setmanari i en la secció de «Cartes de fora» pel senyor Joan Oller de Sampedor, un fragment d'aquesta estampa, sense que en copiar-lo hagi tingut en compte l'al.ludi: senyor les regles que per a la seva adaptació marquen, ultra els preceptes de delicadesa, l'imperatiu de la llei. D'això, amic i company Oller, jo crec sincerament que se'n diu plagi, car la còpia de referència és poc menys que literal. Us dic amic i company perquè llegeixo els vostres treballs i comparteixo plenament l'orientació que els informa i és per això precisament que en fer-vos amable retret de plagiar-me, no vull donar a la meua protesta un caire d'indignació impròpia entre companys de filiació, sinó simplement fer ús d'un dret de propietat sense vanitat, que ens imposa el deure de conduir-nos dintre els nostres esplais literaris amb tota noblesa i lleialtat per respecte a nosaltres mateixos. Això que sembla un defecte d'ètica voldria que obeís a oblit involuntari, i que una generosa explicació servís per afermar els llaços d'amistat i companyonia, que ha d'ésser la suprema i constant aspiració dels homes de bona voluntat que desinteressadament servim una causa comuna.

Gràcies. Vostre afectíssim,

JOSEP SERRA

Llinàs, 9 juliol 1933.

SANT ADRIA DE BESOS

Hom pogué adonar-se, en una de les sessions del nostre Ajuntament, com persones que, per millor fer-se i donar-se uns aires de defensors del poble, empen mitjans que a bastament saben per sí mateixos la seva il·legalitat i la farsa que cometen en realitzar-los.

Un d'aquests personatges, amb tota la mala intenció imaginable, i per imaginar,

en una d'aquestes sessions consistorials darreres, empenqué l'alcalde amb uns precís i preguntes capaços d'indignar un sant, si és que aquests no tenen les dots de no indignar-se.

L'alcalde de la localitat, bon amic nostre, no pogué resistir-se i emprà uns tons un xic forts per contestar al provocador, de quins tons, buscats a posta, han explotat ell i els amics d'ell, el provocador.

Trobem reproable que hom es deixi dur de l'impuls explosiu provocat expressament; però més reproable trobem, i això no cal dir-ho, que s'obligui amb un llenguatge jesuític i d'aires de víctima a recórrer al to altisonant amb ribets grollers.

I precisament perquè reconeixem ambdues coses, disculpem el nostre amic Francesc Micheli, Conseller en Cap de la població, i reprobem i presentem al poble com a provocador i contrari als batecs del poble el regidor extremista López.

J. GRAU I LATORRE

REPICS

Quan la Revolució esclatà a França, el clergat tenia en les seves mans la tercera part de la riquesa del país.

L'aristocràcia francesa, es negà a admetre les lleis renovadores que alguns ministres sensats de Lluís XVI proposaven, «perquè l'arruinaven».

Aquestes lleis decretaven l'abolició dels serveis personals dels vassalls!

Tampoc no poderen fer-se les reformes econòmiques que proposaven els ministres Tugot, Malesherbes i Saint German, perquè els germans del rei, la reina i els cortisans s'oposaren a que els fossin rebaixades llurs pensions.

El camperol francès sols tenia dret a la meitat dels productes de llurs terres. L'altra meitat, era per al senyor. I amb la meitat que li quedava, havia de pagar els impostos al rei, el desme al capellà, la corvea al senyor, els peatges i ponts... I menjar, si podia.

Segons el «Diari de París» (1788-1789), a Turena, Picardia, Valois i al Foretz, el poble es moria de gana i els camperols afamats eixien als camins, amenaçant els castells.

Nobles i plebeus combatien a Bretanya.

Els obrers de París cremaven una fàbrica del barri de Sant Antoni, la qual volia rebaixar-los el jornal a 15 sous...

I mentrestant, la noblesa es divertia.

Una frase de l'opuscle «Les Revolutions», que circulà per París:

«Els grans ens semblen grans perquè estem agenollats. Aixequem-nos.»

Les pedres de la Bastilla s'utilitzaren per construir un pont sobre el Sena.

Amb les claus de la tràgica fortalesa es féu una espasa que va ésser donada a Lafayette...

Per a construir la Bastilla es necessitaren dos-cents anys.

Per a assetjar-la, assaltar-la i arrasar-la, el poble necessità molts pocs dies.

S'acusà els membres de l'Assemblea de descamisats.

—Millor, va dir Dumorier—. Si som descamisats, es veurà millor que som homes.

Lluís XVI escrigué al comte d'Artois...

«Jo no consentiré mai a despullar el meu clergat ni la meua noblesa...»

El «Llibre Roig», recapitulació de les despeses secretes de la Cort, tenia deu planes, les primeres, tan repugnants, que els propis revolucionaris de bell artuvi no les feren públiques!

Estadística francesa de 1789. Hi havia a França 18 arquebisbats, 113 bisbats, 1,922 abadies, 13 caps de congregació, 1,200 priorats, 1,500 convents, 3,700 capellanies, 2,760 canongies, 1,380 dignitats i 828 cabildes col·legiats. El poble es moria de gana.

Oi que encara queden a Espanya moltes Bastilles per a prendre?

VISITIN ELS APARADORS

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

**Gran Basar de Sastreria i Camiseria
Sistema Nord-Americà**

CIUTADANS:

Si voleu vestir ben elegants i amb pocs diners aneu a can BASTIDA Som els creadors i continuadors del Basar de modern estil adaptant totes les creacions de l'art del vestir i sempre amb preus incompatibles per qui usi normes de bona fe comercial. Cert es que la CASA BASTIDA amb competències i sense sempre va endavant i ara més que mai després d'un balanç amb gran superavit LIQUIDEM totes les existències a qualsevol preu per així fer el renovament i donar treball durant la calma als nostres obrers.

100.000 Trajos des de 25 pessetes
100.000 Pantalons des de 5 "

Gran Stock de Plomes, Gabardines, Trinxeres, Checos Impermeables i tota mena de prenes modernes de gran estil des de 10 pessetes.

100.000 Mitjons gran fantasia des de 0'75 ptes.
100.000 Corbates seda des de 0'95 "
100.000 Camises tots els estils des de 3'95 "
100.000 Calçotets des de 1'95 "
100.000 Païames des de 4'95 "

Tenim muntada una secció ràpida per la Sastreria i Camiseria que ens permet lliurar els encàrrecs a les quatre hores amb assortit de gèneres de tots els preus.

CASA DE CARITAT DE BARCELONA

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals: Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50641. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361

Sucursals: Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona: Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet: Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Tel. 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramenet: Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

PERE BADOSA

ORTOPÈDIC

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
excepte dies festius)

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

14 d'Abril de 1931

—Vols dir que en lloc de fer un catorze d'Abril no valdria més que fésim un catorze de Juliol com el que varen fer a França?